

כתובת

כתב־עת לשירה וביקורת

דבר המערכת

כתובת, כתב־עת לשירה וביקורת, הוא במה ליצירה שירית מקורית ומתורגמת ולביקורת שירה. הוא משלב יצירה לשמה ומלחמת הישרדות ספרותית בירושלים על דמותה של העיר, ובעקיפין של החברה הישראלית.

כתובת מציע מנעד רחב הנע בין הלירי לאוונגרדי, בין הרציני למצחיק, בין ליטוש לחספוס. מבחינה זאת כתובת הוא כתב־עת מרושת קווי תפר. בחיים, ובירושלים בפרט, קווי תפר עלולים ליצור ניכור ומרחק, אולם הם עשויים להיות גם מפריס. לדוגמה, מרחב קו המשווה המפגיש בין צפון לדרום, בין זרמי ים חמים לקרים, מכלכל עולמות שופעים של חי וצומח.

שירה חיה מגיבה לשינויי טמפרטורה כמו שעור נושם מגיב לשינויי אקלים, היא נפתחת או נסגרת, לעיתים אלרגית; היא בו־זמנית יוצרת חיץ ומתאחדת עם המציאות השירית הקרובה ומושפעת מתופעותיה. אנו סבורים כי חיות וגמישות אלה הן הכרחיות לקיומה של שירה רלבנטית ונגישה. לפיכך, כתובת מוותר מראש על האפשרות לסמן שיר כזה או אחר כ"ספאם", על בסיס צר של נאמנות סגנונית. במקביל, כתב־העת יעודד התייחסות לתופעות ולנושאים הומניסטיים ולהומור. לדוגמה, צדק חברתי, העידן החדש וסביבה ירוקה (אקו־פואטיקה). אין זאת אומרת שכל גיליון יכיל בהכרח את כל קשת התופעות והנושאים האלו, אלא שכתב־העת מבקש לשמש עבורם מגרש ביתי.

כתב־העת נוצר סביב פעילות קבוצת כתובת ב"מקום לשירה" במנהל קהילתי לב העיר במרכז העיר ירושלים, סמוך לשוק מחנה יהודה, וגובש בצומת שבו נפגשים בני ובנות הקהילות של כל החברה הישראלית. אנו סבורים שהד למורכבותו של מפגש זה ניתן למצוא בכתב־העת, ומקווים שהודות לגיוון הסגנוני כתובת יוכל להציע מפות מקומיות, ואולי אף סוג של אינטואיציה, לשם התמצאות בקואורדינטות זמן-מרחב תובעניות במיוחד.

עם זאת, גיוון ופתיחות אין משמעם העדר ביקורתיות וכיוון. מבחינה זו כתב־העת כתובת מהווה המשך ישיר ומתבקש לפעילותה האיכותית והמוקפדת של קבוצת כתובת, פעילות שבאה לידי ביטוי בקיומם של עשרות אירועים ספרותיים ובקיומן של סדנאות כתיבה לקהלים ולגילאים מגוונים.

כתובת הוא תופעה חריגה, שכן גיליונו הראשון יוצא לאור רק במלאת שבע שנים

לפעילותה של קבוצת כתובת ב"מקום לשירה" ובמקביל לפסטיבל "מטר על מטר" השני שאותו יוזמת ומפיקה הקבוצה. אך זהו אינו עניין מקרי. במקרים רבים, קבוצות ספרותיות מתגבשות סביב הקמתו של כתב-עת ומרכזות את פעילותן סביבו. כתב-העת כתובת מתייחד בכך שעלה וצמח מתוך פעילות שירית וחברתית מגוונת ורבת שנים במרחב ובזמן הירושלמיים והישראליים. בהתאם, הוא משקף באופיו, בבחירת המשוררים ובכיוונים הפואטיים המגוונים המוצגים בו את הנושאים המרכזיים המובילים את דרכה של קבוצת כתובת בכל שנות קיומה. נושאים, אשר גם אם אינם מנוסחים כאן באופן מניפסטי גורף וממדר, הרי שנוכחותם ברורה ומובהקת בעמודים המונחים לפניכם.

*

גיליון מספר 1 של כתובת כולל בתוכו שירים מאת קשת רחבה של משוררים, ותיקים ומוכרים, בצד כאלה שזהו פרסומם הראשון. בין התרגומים הכלולים בו נמצאים תרגומים חדשים ורעננים לשירתם של אלן גינזברג, אדוניס, בוקובסקי ואחרים. כמו כן כלולים בו מספר מאמרים עיוניים ומאמרי ביקורת המציגים פנים שונות של השירה הישראלית - בין אם המדובר בניסיונו של גלעד מאירי למפות תהליכים עכשוויים בשירה תחת הכותרת "ננו-פואטיקה", באופן בו קורא שמעון זנדבנק בדימוי מרכזי לשירתו של יאיר הורביץ, או בהתבוננות אישית ומרגשת של ישעיהו קורן בשירתו של משורר נשכח, ברוך כצנלסון. הגיליון, הכולל גם מדורים מסקרנים דוגמת מדרש-שיר ומדור המוקדש לפיוט, נחתם במחווה רבת פנים לשירת הביט ובראיון עם המשורר מואיז בן הראש.

קריאה נעימה,

חברי קבוצת כתובת

שי דותן, דורית ויסמן, אריאל זינדר,

גלעד מאירי וליאור שטרנברג

ירושלים, סיוון תשס"ט, יוני 2009